

Wersja scenariusza: 001

Produkcja: Uniwersytet Wiedeński, Dydaktyka Edukacji
Politycznej
Prelegent : Tobias Doppelbauer

Tytuł lekcji : Edukacja polityczna na rzecz zrównoważonej ekonomii
Tytuł filmu (temat): Jak zmienić swoje nastawienie? Gospodarka społeczna i ekologiczna jako alternatywa

Jakie treści/aspekty porusza temat w tym filmie?

- Osadzenie gospodarki w społeczeństwie i przyrodzie: model góry lodowej
- Wzajemne powiązania między gospodarką a naturą: metabolizm społeczny i granice planetarne
- Wzajemne powiązania między gospodarką a społeczeństwem: Zabezpieczenia społeczne i granice społeczne

Cele nauczania/uczenia się: Jaką wiedzę/umiejętności powinni posiadać uczniowie po obejrzeniu filmu?

Po obejrzeniu filmu przez uczniów (proszę użyć czasowników, np. czy wiedzą, wiedzą, potrafią nazwać, czy potrafią... zrobić/wykonać, ocenić itp.)

- Studenci rozumieją (wzajemną) zależność systemu gospodarczego (z i) od struktur społecznych i przyrody
- Studenci poznają pojęcie metabolizmu społecznego i granic planet
- Studenci poznają pojęcie opieki społecznej i granic społecznych

Opis sytuacji filmowej (np. wykład w studiu, wywiad, rozmowa pomiędzy (max. 3) osobami, filmowanie w plenerze, laboratorium, ...)

- Styl wykładu, w studiu, jedna osoba, perspektywa zmieniająca się frontalnie i lekko na boki
- Tła -> brak zielonego ekranu , ale fizyczny (biały/czarny)

Poziom tonu (zwykle wykład)	Poziom wizualny: grafika (i źródła)
<p>Tytuł: Jak zmienić swoje nastawienie? Gospodarka społeczna i ekologiczna jako alternatywa</p> <p>Wprowadzenie (250 słów)</p> <p>W kontekście dzisiejszego kryzysu klimatycznego zrównoważona gospodarka staje się absolutną koniecznością – a dobrą rzeczą jest to, że eksperci w tej dziedzinie twierdzą, że jest to możliwe! (Novy i in. 2023:12). Aby jednak to osiągnąć , musimy całkowicie zmienić nasze rozumienie gospodarki i włączyć społeczne i ekologiczne wymiary gospodarki do naszego myślenia i działania.</p> <p>Tak zwany model góry lodowej autorstwa słynnej feministycznej ekonomistki Marii Mies pokazuje nam dlaczego: (Model góry lodowej GRAFIK1). Chociaż nasze obecne</p>	<p>Początek + koniec: 1. Standardowy CI UNI Vienna 2. Logo Projektu Ecogreen i organizacji partnerskich (jeśli to możliwe razem lub w inny sposób po lub przed)</p> <p>Wykres 1: Model góry lodowej kapitalistycznej ekonomii patriarchalnej, Autorka : Maria Mies i Veronika Bennholdt -Thomsen, CC BY 4.0 DEED, [CC BY 4.0 Deed Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe Creative Commons , Źródło: Wikimedia Commons.</p> <p>Wykres 2: Nested Sustainability, autor *w: Iacchus , Sunray, Umowa CC BY-SA 3.0 [Umowa CC BY-SA 3.0 Uznanie autorstwa — ShareAlike 3.0 Unported Creative Commons , Źródło: Wikimedia Commons.</p> <p>Wykres 3: Schemat przepływów zasobów naturalnych, autor *w: Gaeanautes , CC0 1.0 DEED [https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.en], źródło: Wikimedia Commons.</p>

rozumienie ekonomii skupia się tylko na widocznym wierzchołku góry lodowej, musimy zacząć kopać głębiej i poszerzać nasze horyzonty, aby objąć niewidzialną resztę góry lodowej. Zdecydowanie zbyt długo ignorowaliśmy tę podstawową część i jesteśmy na dobrej drodze do jej zniszczenia.

Model góry lodowej pokazuje nam, że gospodarka to coś więcej niż tylko zorientowana na wzrost konkurencja o więcej kapitału, wyższe płace i większy produkt narodowy brutto. Oprócz **banków, giełd i rynków pracy najemnej**, u jej podstaw leży inna gospodarka, inny ŚWIAT.

Świat ten obejmuje prace domowe i opiekuńcze nad dziećmi i osobami starszymi, stolicę wyzyskiwanych kolonii oraz zasoby przyrody. Krótko mówiąc, są to fundamenty dzisiejszej gospodarki: nasze społeczeństwa i przyroda. (GRAPHIC1 koniec)

Aby uzyskać inne rozumienie ekonomii uwzględniającej całość góry lodowej, w tym filmie otrzymasz uwagi

- **koncepcja metabolizmu społecznego i planetarne granice gospodarki**
- **koncepcja zabezpieczenia społecznego i społeczne granice gospodarki**

Część główna (530 słów)

Jeśli chcemy, aby nasze rozumienie i działanie **gospodarki było zrównoważone**, musimy **wziąć pod uwagę to, w jaki sposób jest ona osadzona w strukturach społecznych i naturalnych procesach biofizycznych.** (GRAPHIC2: Osadzanie)

Pierwszym krokiem był model góry lodowej, który pokazał nam, że gospodarka nie polega tylko na utowarowieniu produkcji, konsumpcji i alokacji towarów i usług, ale także na ODZYSKANIU tej działalności gospodarczej i produktów. **Tylko wtedy, gdy ktoś ponownie zasadzi wycięte drzewa, tylko wtedy, gdy naprawiamy uszkodzone maszyny, tylko wtedy, gdy ludzie będą mogli zregenerować się po ciężkiej pracy, może funkcjonować znana nam gospodarka.**

Aby lepiej zrozumieć związek pomiędzy naszą działalnością gospodarczą a naszym środowiskiem ekologicznym i społecznym, pomocne są dwie dodatkowe koncepcje:

Wykres 4: Planetary Boundaries, Autor: Felix Müller, Umowa CC BY-SA 4.0 [[Umowa CC BY-SA 4.0 | Uznanie autorstwa — ShareAlike 4.0 International | Creative Commons](#)], Źródło: Wikimedia Commons.

Wykres 5: Systemy świadczeń socjalnych. Źródło: O'Neill D., Fanning A., Lamb W. (2018): Dobre życie dla wszystkich w granicach planety. Nature Sustainability 1, 2/2018, Rys.1, 89. (nie objęte licencją CC).

TULLU i uwaga w tej kolumnie: tytuł, autor, licencja zawierająca link, pochodzenie lub źródło. Przykłady:

Uwaga: udostępniamy również pełne informacje o źródłach platform takich jak Pixabay, ponieważ licencje tych platform to nie to samo, co licencja domeny publicznej.

Uwaga: jeśli nie ma licencji otwartej, procedura jest taka sama jak w przypadku cytowania obrazów, a informacja o źródle jest wyraźnie dodana (nie jest zawarta w licencji CC).

Po pierwsze, koncepcja „**metabolizmu społecznego**” (GRAF 3: Społeczny metabolizm gospodarki). Koncepcja ta podkreśla sposób, w jaki społeczeństwa pozyskują energię i materiały z natury i zwracają je naturze w postaci zdegradowanych produktów, po przetworzeniu ich w systemie gospodarczym. (GRAFIKA 3 KONIEC)

Podam przykład: Do zbudowania krzesła potrzebne jest drzewo – wkład natury. Ten naturalny wkład sam w sobie opiera się na energii słonecznej, która przede wszystkim sprawia, że drzewo rośnie. Gdy drzewo urosnie, można je poddać obróbce w ramach gospodarki: ścina się je, formuje na mniejsze kawałki i składa, aby ktoś mógł na nim usiąść. W pewnym momencie krzesło się zużywa, a jego poszczególne części są poddawane recyklingowi lub wykorzystywane jako drewno opałowe, więc w efekcie powstają albo zdegradowane materiały, albo zdegradowana energia cieplna. (**Wyznacz punkty do tego akapitu krok po kroku**)

Koncepcja metabolizmu społecznego jasno pokazuje, że **każda działalność gospodarcza jest zasadniczo uzależniona od nakładów naturalnych w postaci energii i materii oraz związanych z nimi procesów biofizycznych**. Tak więc, dopóki mamy ograniczone zasoby naturalne, ograniczoną zdolność odbudowy ekosystemów i ograniczone możliwości wykorzystania energii słonecznej, nasza gospodarka musi jako fundament opierać się na tych naturalnych ograniczeniach. Pomysł ten znajduje także odzwierciedlenie w słynnej koncepcji granic planet autorstwa Johna Rockströma i in. (2009) pokazano (GRAPHIC4: planetarny). Pokazuje, że jeśli naprawdę chcemy uniknąć kryzysu, musimy szanować ograniczenia ekologiczne w wielu różnych wymiarach i pozostać w bezpiecznej przestrzeni operacyjnej. (GRAFIKA 4: Koniec).

Koncepcja metabolizmu społecznego pokazała nam, że gospodarkę można rozumieć jako przetwarzanie energii i materii. Koncepcja opieki społecznej pomaga zrozumieć działalność gospodarczą i jej funkcję społeczną (systemy opieki GRAPHIC 5). Podstawową ideą jest to, że zadaniem gospodarki jest organizowanie wykorzystania zasobów naturalnych w celu zaspokojenia potrzeb człowieka i tworzenia bogactwa. (GRAFIKA 5, koniec) To, czy gospodarka funkcjonuje dobrze, czy nie, nie może być mierzone wyłącznie na podstawie jej produktywności, ale raczej na podstawie czynników mierzących, czy potrzeby ludzi i określone wyniki społeczne – materialne lub niematerialne – są zaspokajane. Aby zapewnić wykorzystanie gospodarki do celów pożądaných przez społeczeństwo, **wielu naukowców opowiada się także za** ograniczeniami społecznymi (Brand i in. 2021). Twierdzą, że oprócz

ograniczeń narzuconych przez naturę **samo nasze społeczeństwo musi wyznaczyć pewne ograniczenia, na przykład dotyczące dobrobytu, aby uniknąć działalności gospodarczej powodującej nierówności, niezrównoważony wzrost i kryzysy.**

Podsumowanie (190 słów):

Po raz pierwszy w historii ludzkości wskaźnik rozwoju społecznego spadł dwukrotnie z rządu w latach 2021 i 2022 (UNDP 2023). Nasza gospodarka nie działa już na rzecz naszego ludzkiego dobra i nie mieści się w granicach planety. Aby to zmienić, **musimy przejść do nowego rozumienia ekonomii , które omawia ograniczenia możliwości natury w naszych społeczeństwach.**

The Model góry lodowej , tzw Pojęcie społeczne metabolizm i idea ekonomii Jak społeczny system zasilania obudź nas bardziej teoretyczny poziom pokazał jak Ten zmiana możliwy staje się . Przez My Pierwszy rozumiem , że gospodarka nie tylko wierzchołek góry lodowej jest , ale Również Prace domowe , wykorzystywane Pracownik I naturalny zasoby , po drugie , że każdy gospodarczy Aktywność od jedyne ograniczony dostępny energia naturalna i materiał zależy . I w końcu to nasz Ekonomia z natury poza społeczny Jest I My samego siebie jako społeczeństwo nasze System ekonomiczny Granice ustawić potrzeba przyszłości Kryzysy Do unikać . (**wypunktowania**)

Wszystko to , jeśli weźmiesz sobie to do serca , czyni nas Rozumienie ekonomii Do jeden zrównoważony Zrozumienie . Aby jednak zbliżyć się do praktyki , my w jednym Następny Krok omówić co zrównoważony rozwój w kontekście gospodarczym Naprawdę oznacza .

Źródła :

Brand U. , Muraca B. , Pineault E. i in. (2021) Od granic planetarnych do społecznych: argument za zbiorowo zdefiniowanym samoograniczeniem, Zrównoważony rozwój: nauka, praktyka i polityka, 17:1, 264-291.

Marka U., Wissen M. (2017). Imperialny styl życia. O wycisku ludzi i przyrody w globalnym kapitalizmie. Monachium : Oekom .

<p>Novy A., Bärnthaler R., Prieler M. (2023). Zrównoważony biznes. Wyzwania transformacji społeczno-ekologicznej. 2 wyd. Weinheima: Beltz Juventa.</p> <p>Rockström, J., Steffen, W., Noone, K. i in. (2009). Bezpieczna przestrzeń operacyjna dla ludzkości. <i>Natura</i> 461, 472–475 (2009).</p> <p>Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (2023): Raporty i publikacje. Ku 2023 HDR (dostęp: 9.11.2023 r. z https://hdr.undp.org/towards-2023-human-development-report).</p>	
	<p>Naciśnięcie klawisza tabulatora () tworzy nowy wiersz w prawym dolnym wierszu tabeli.</p>

Końcowe pytanie quizu: Uwaga Quiz TD jest tworzony osobno

1	<i>Cztery obszary analizy danych w nauczaniu i uczeniu się na uniwersytetach obejmują...</i>	
	Analityka na wysokim poziomie	prawidłowy
	Analityka uczenia się	prawidłowy
	Analityka w nauczaniu	błędny

	Analityka w szkolnictwie wyższym	błądny